

Republika Hrvatska
Trgovački sud u Osijeku
Osijek, Zagrebačka 2

Poslovni broj: 10 P-257/2021-50

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Osijeku, po sucu pojedincu mr. sc. Mirjani Baran, u pravnoj stvari tužitelja Stečajna masa iza MANIVA d.o.o. u stečaju, OIB:69273842586, Osijek, Vijenac Paje Kolarića 9, kojega zastupa punomoćnik Perica Medaković, odvjetnik u Zajedničkom odvjetničkom uredu Jovan Doneski, Melita Babić, Perica Medaković i Hrvoje Čačić u Garešnici, Vladimira Nazora 19b, protiv tuženika Republika Hrvatska, OIB:52634238587, Zagreb za Ministarstvo zdravstva, kojega zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, radi isplate 3.424.818,25 kn, nakon glavne i javne rasprave zaključene 10. veljače 2022. u nazočnosti punomoćnika tužitelja i zastupnika po zakonu tuženika, 25. veljače 2022.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da tuženik Republika Hrvatska, OIB:52634238587 nema tražbinu u iznosu od 1.335.086,74 kn (jedanmiliuntristotridesetpettisućaosamdesetšestkuna i sedamdesetčetirilipe) prema tužitelju Stečajna masa iza MANIVA d.o.o. u stečaju, OIB:69273842586, Osijek, Vijenac Paje Kolarića 9.

II. Nalaže tuženiku Republika Hrvatska, OIB:52634238587, platiti tužitelju Stečajna masa iza MANIVA d.o.o. u stečaju, OIB:69273842586, Osijek, Vijenac Paje Kolarića 9, iznos od 1.367.918,80 kn (jedanmilijuntristošezdesetsedamtisućadevestoosmanaestkuna i osmadesetlipa) zajedno sa zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 13. kolovoza 2010. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, a od 1. srpnja 2011. pa do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, a od 1. kolovoza 2015. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od jedne godine nefinancijskim trgovačkim društvima izračunata za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 (tri) postotna poena, sve u roku 15 (petnaest) dana.

III. Zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 2.056.899,45 kn (dvamilijunapedesetšesttisućaosamstodevedesetdevetkuna i četrdesetpetlipa) zajedno s pripadajućim zateznim kamatama na taj iznos te za isplatu zateznih kamata na iznos od 1.367.918,80 kn (jedanmilijuntristošezdesetsedamtisućadevestoosmanaestkuna i osmadesetlipa) u razdoblju od 12. svibnja 2010. do 13. kolovoza 2010., odbija se kao neosnovan.

IV. Svaka stranka snosi svoje troškove ovog parničnog postupka.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi kao i tijekom postupka u bitnome navodi da je sa Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi sklopio 24. srpnja 2006. Ugovor o radovima na izgradnji građevine za fizikalnu terapiju s bazenom u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Lipik, te da je naknadno sklopio i četiri aneksa tome Ugovoru. Ističe kako je u cijelosti izvršio sve ugovorene radove, te je 10. lipnja 2010. izvršena primopredaja, a 28. lipnja 2010., nakon otklanjanja svih nedostataka, tuženiku je predana sva potrebna dokumentacija i bankarske garancije. Tužitelj je ispostavio okončani obračun za izvedene radove u vrijednosti od 23.569.474,42 kn, tako da je tuženik dužan platiti iznos od 2.784.405,08 kn uvećano za PDV od 23 %, odnosno ukupno 3.424.818,25 kn. Kako tuženik odbija platiti navedeni iznos to tužitelj predlaže sudu prihvatiti u cijelosti tužbeni zahtjev. U odnosu na tuženikov zahtjev, tužitelj ističe kako je taj zahtjev neosnovan. Prije svega tužitelj ističe kako se tuženik, prije podnošenja protutužbe nije obratio radi mirnog rješenja spora. Ujedno ističe kako tuženik nije od tužitelja zahtijevao isplatu ugovorne kazne, odnosno nije zahtjev postavio u roku 60 dana od dana primopredaje objekta. Stoga predlaže odbiti protutužbeni zahtjev kao neosnovan, uz naknadu troškova tužitelju.

2. Tuženik se protivi tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti. U odgovoru na tužbu osporava pravnu osnovu i visinu postavljenog zahtjeva, te ističe kako okončana situacija nije ovjerena i ne predstavlja dokument za postojanje bilo kakve obveze tuženika, kao niti za plaćanje. Tijekom postupka tuženik je podnio protutužbu, tako da od tužitelja potražuje iznos od 423.885,05 kn. Ističe kako priznaje tužiteljevu tražbinu u iznosu od 1.335.086,74 kn, ali da ima prema tužitelju potraživanja na ime ugovorne kazne u iznosu od 1.334.643,55 kn te na ime umanjenja ugovorene cijene za vrijednost manje izvedenih radova u iznosu od 424.328,25 kn i da tu svoju tražbinu stavlja u prijeboj tako da potražuje od tužitelja još iznos od 423.885,05 kn. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev i prihvatiti protutužbeni zahtjev u cijelosti uz naknadu troškova tuženiku.

3. Napominje se kako je u ovoj pravnoj stvari donesena presuda broj P-1416/11 od 16. ožujka 2012. kojom je utvrđena tražbina tužitelja u iznosu od 1.335.086,74 kn i tražbina tuženika u iznosu od 521.923,74 kn te je sud izvršio prijeboj ovih tražbina i naložio tuženiku platiti tužitelju iznos od 813.163,00 kn s pripadajućim zateznim kamatama kao i troška postupka. Ujedno je odbijen zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 2.089.739,51 kn i zahtjev tuženika za isplatu iznosa od 423.885,05 kn. Odlučujući po žalbama stranaka Viski trgovački sud je donio rješenje poslovni broj PŽ-3516/2018-3 od 22. rujna 2021., kojim je ukinuo predmetnu presudu i odbacio protutužbu tuženika za iznos od 423.885,05 kn te je ukinuo presudu u preostalom dijelu i predmet vratio na ponovno suđenje.

4. U nastavku postupka tuženik je istaknuo prigovor prijeboja za iznos od 1.334.643,55 kn s PDV-om na ime penala s utuženom tražbinom tužitelja. Tuženik

ističe kako je tužitelj prema tuženiku postavio prijedlog konačnog obračuna koji tuženik nije prihvatio kao i da tuženik nije prihvatio tužiteljev prijedlog konačnog obračuna. Ističe kako je tužitelj izveo manje radova u visini od 424.328,24 kn te da tuženik na ime penala ima potraživanje prema tužitelju u visini od 1.334.643,55 kn, pa kako tužitelju za izvršene radove nije isplaćeno 1.335.086,74 kn tako da tužitelj u stvari duguje tuženiku iznos od 423.885,05 kn. Predlaže prihvatiti prigovor prijeboja i odbiti tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti, uz naknadu troškova tuženiku.

5. Tužitelj ostaje kod tužbenog zahtjeva koji je specificirao u podnesku od 17. siječnja 2022. (stranica 333. do 335. spisa), jer je društvo Maniva d.o.o. u stečaju brisano iz sudskog registra te je upisana Stečajna masa iza Maniva d.o.o. u stečaju. Protivi se tvrdnji tuženika kako je prigodom primopredaje objekta tuženik usmenim putem saopćio da pridržava pravo na ugovornu kaznu zbog zakašnjenja tužitelja. Ujedno ističe kako su svi radovi iz okončane situacije broj 12/10, koje je izveo prednik tužitelja bili predviđeni, ali su isti bili hitni, nužni za osiguranje stabilnosti objekta, pravilnog tijeka radova, redovitog korištenja izgrađenog objekta kao i za sprječavanje nastanka štete u smislu odredbe članka 19. stavak 2. Posebnih uzanci o građenju ("Narodne novine" broj 53/91, dalje:PUG), a odobreni su od strane tuženika kao Naručitelja što proizlazi iz Zapisnika o primopredaji radova od 10. lipnja 2010. u kojem je navedeno da je nakon pregleda dokumentacije i izvedenih radova Povjerenstvo utvrdilo da su radovi izvođeni prema ugovorenoj projektnoj dokumentaciji i ugovornom troškovniku, te je 28. lipnja 2010. u cijelosti preuzeta građevina, radovi, projekt, ključevi i dokumentacija bez ikakvih primjedbi od strane tuženika na eventualne više radove i VTR radove. Tužitelj predlaže prihvatiti tužbeni zahtjev u cijelosti i utvrditi kako ne postoji protutražbina tuženika u iznosu od 521.923,74 kn i u iznosu od 1.334.643,55 kn te odbaciti protutužbeni zahtjev tuženika za isplatu iznosa od 423.885,05 k s PDV-om, a prihvatiti tužbeni zahtjev u cijelosti uz naknadu troškova tužitelju.

6. U dokaznom dijelu postupka sud je izvršio uvid u Ugovor o radovima na izgradnji građevine za fizikalnu terapiju s bazenom u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju, Lipik, od 24. srpnja 2006., u Aneks 1. tome Ugovoru od 2. srpnja 2007., u Aneks 2. tome Ugovoru od 12. lipnja 2008., u Aneks 3. od 11. studenoga 2008. i Aneks 4. od 24. srpnja 2009., u zapisnik o primopredaji radova od 10. lipnja 2010., u Zapisnik o izvršenom pregledu nedostataka na građevini za fizikalnu terapiju s bazenom u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju, Lipik, od 28. lipnja 2010., u zapisnik o primopredaji dokumentaciju od 28. lipnja 2010., u zapisnik o primopredaji ključeva, u zapisnik o primopredaji projekata, sve od 28. lipnja 2010., u garancije za uklanjanje nedostataka PBZ, u okončanu situaciju račun broj 012/10 od 28. travnja 2010., sa obračunom radova i rekapitulacijom, sve na stranicama 23 do 180. spisa, u vještački nalaz vještaka mr. sc. Stjepana Bručića od 21. ožujka 2011., na stranicama 181. do 194. spisa, u zapisnik od 22. kolovoza 2006., u dostavu troškovnika za dodatne radove od 19. rujna 2006., u dopis Ministarstva od 9. listopada 2006., 8. prosinca 2006., od 13. travnja 2007., 17. svibnja 2007., te dopis tužitelja od 223 do 226 spisa, u potvrdu izmjene i dopune glavnog projekta do 4. veljače 2008., u dopis od 2. travnja 2008., u dostavu

Poslovni broj: 10 P-257/2021-50

troškovnika od 9. svibnja 2008., te dopise na stranicama 231. do 235. spisa, te 236. do 256. spisa, u zapisnik od 20. veljače 2010., u dopis od 26. veljače 2010., u zaključak od 22. travnja 2010., u privremenu situaciju broj 23 od 30. srpnja 2009., u zapisnik od 23. prosinca 2010., u dopis od 3. siječanja 2011., te je sud proveo dokaz saslušanjem svjedoka Rade Pavkovića i tužiteljeva ranijeg zastupnika po zakonu Željka Ražova te Dragice Knežević, nadzornog inženjera.

7. Tužbeni zahtjev je samo djelomično osnovan, dok tuženikov prigovor prijetoja nije osnovan.

8. Predmet ovoga spora je tužiteljev zahtjev za isplatu iznosa od 3.424.818,25 kn prema okončanoj situaciji za obavljene radove na zgradi bolnice u Lipiku. Tuženik je istaknuo prigovor prijetoja na ime ugovorne kane u iznosu od 1.334.643,55 kn.

9. Sud je u postupku utvrdio:

- da su stranke bile u poslovnom odnosu na način da je tuženik prihvatio tužitelja kao najboljeg ponuditelja po provedenom javnom natječaju i s njim zaključio Ugovor o radovima na izgradnji građevine fizikalne terapije s bazenom u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Lipik, od 24. srpnja 2006. Stranke su sačinile i četiri aneksa tome Ugovoru, kojima su produljile rok izgradnje do 15. prosinca 2009. te su ugovorile ukupnu vrijednost svih radova u iznosu od 26.692.870,93 kn,
- da su stranke ugovorile kako su u ugovorenoj cijeni obuhvaćeni svi radovi, kao i vrijednost nepredviđenih radova za koje je izvoditelj u trenutku sklapanja ugovora znao ili morao znati da se ti radovi moraju izvesti, te da se višak radova te naknadni i nepredviđeni radovi ne mogu izvoditi bez prethodnog odobrenja Naručitelja. Stranke su ugovorile i ugovornu kaznu za slučaj zakašnjenja i to u visini od 2 promila za svaki dan zakašnjenja, a najviše u visini od 5 % od vrijednosti radova,
- da je sastavni dio građevinske dozvole bio ovjereni glavni projekt koji se sastojao od 13 mapa, i da je tijekom gradnje Investitor (ovdje tuženik) ishodio Potvrdu izmjene i dopune glavnog projekta za predmetnu građevinu od 4. veljače 2008. kojom se mijenja i dopunjuje glavni projekt: arhitektonski, strojarske instalacije, vodovod i kanalizacija, električne instalacije, projekt dizala, projekt kuhinje i projekt opreme, te je Investitor 7. travnja 2010. ishodio potvrdu o izmjenama i dopunama glavnog projekta kojom se mijenja i dopunjuje glavni projekt arhitekture, a kako je to razvidno iz vještačkog nalaza vještaka Stjepana Bručića (stranica 181. do 195. spisa),
- da je tužitelj radove započeo 1. kolovoza 2006. i da ih je završio 12. travnja 2010., te da je izvršena primopredaja 10. lipnja 2010., a kako to proizlazi iz Zapisnika o primopredaji (stranica 14. do 16. spisa),
- da je 28. lipnja 2010. tuženik utvrdio kako su otklonjeni nedostaci i da se može pristupiti izradi okončanog obračuna i da je tužitelj predao potrebnu dokumentaciju i bankarske garancije, a kako to proizlazi iz Zapisnika na stranici 17. do 22. spisa,
- da je tužitelj izdao okončanu situaciju – račun broj 012/10 od 28. travnja 2010. u iznosu od 3.424.818,25 kn, koju tuženik i nadzorni inženjer nisu ovjerali i potpisali,

- da je tuženik kao naručitelj platio tužitelju za izvedene radove u ukupnom iznosu od 25.357.784,19 kn od ugovorene cijene u iznos od 26.692.870,93 kn,
- da je po tvrdnja tuženika tužitelj izveo manje radova od ugovorenih u vrijednosti od 424.328,25 kn, te je tuženik taj iznos stavio u prijeboj, kao i iznos na ime ugovorne kazne od 1.335.086,74 kn,
- da je protutužba zahtjev tuženika za isplatu iznosa naime manje izvedenih radova od 423.885,05 kn, rješenjem Visokog trgovačkog suda poslovni broj PŽ-3516/2018-3 od 22. rujna 2021, odbačena, tako da je o ovom dijelu tuženikova zahtjeva pravomoćno odlučeno.

10. Svjedok Rade Pavković, zaposlen kod Maniva d.o.o na radnom mjestu inženjera gradilišta, izjavljuje da je bio voditelj gradilišta u izgradnji u bolnici u Lipiku i da su u posao uvedeni od strane nadzornog inženjera 1. kolovoza 2006. kada su im predali glavni projekt te su na taj projekt imali pravo staviti primjedbe. Bilo je predviđeno izvođenje radova u pojedinim fazama i to prvo da se izradi kotlovnica a onda poslije toga objekt fizikalnih bazena, te da se potom priđe rušenju ostalih zgrada i izgradnji novih. Stavili su primjedbu na taj glavni projekt te su dobili izvedbene projekte na koje su isto dali primjedbe. Stanje na terenu je bilo takovo da su se radovi morali izvoditi između postojećih objekata koji su bili u funkciji te su s obzirom na istaknute primjedbe na projekt, za dodatne radove ispostavili troškovnik u iznosu oko 1.300.000, 00 kn, a koji se odnosio na energetske kanal. Tek poslije dva mjeseca dobili su od nadzornog inženjera informaciju da se njihov troškovnik ne prihvaća i da se to treba obaviti u okviru postojećeg ugovorenog iznosa. U prosinca 2006. završili su radove na kotlovnici i predali ju na korištenje te je obavljen tehnički pregled. Potom su pristupili izvođenju daljnjih radova, odnosno trebalo je izmjestiti kuhinju te je korisnik tu kuhinju izmještao do veljače 2007. za koje razdoblje nisu mogli raditi jer je ta stara kuhinja trebala biti srušena. Tek kada se korisnik iselio prišli su rušenju i izgradnji novog objekta no ukazala se potreba za osiguranje okolnih objekata te su zahtijevali dodatno ispitivanje tla, jer je postojala mogućnost rušenja okolnih objekata. Za dodatne radove ispostavili su novi troškovnik te su u vezi s tim i potpisali aneks ugovora na 1.700.000,00 kn i odredili rok izgradnje od 30. rujna 2008. godine. S obzirom da se radilo o jami od 6 m to su morali pristupiti osiguranju same jame da se spriječi rušenje ostalih objekata i u tom smislu su izradili projekt i izvršeno je dodatno pilotiranje i učvršćivanje tla te su tako u travnju 2008. završili konstrukciju objekta. U svinju 2008. tražili su od nadzornog inženjera da dogovori sastanak svih sudionika budući su prigodom izvođenja radova bili stalno problemi kako u projektu tako i izvedbenim projektima. Taj sastanak je dogovoren tek 14. srpnja 2008. ali na taj sastanak nije došlo Ministarstvo, a problemi su se samo i dalje produbljivali. Tijekom izvođenja radova korisnik je zatražio da odrade određene stvari – rashladnik – te su za to izdali dodatni troškovnik na 1 mil. kuna, ali taj troškovnik nije prihvaćen. S obzirom na stanje na teretnu glede rashladnika nadzorni inženjer je obustavio radove sve do njegovog izmještanja do listopada 2008. Između ostalog zahtijevali su da izrade kuhinjski lift koji nije bio u projektu, te je to zahtijevalo dodatne radove i kupnju samog uređaja, za što su ispostavili troškovnik ali nadzorni inženjer je priznao odnosno Ministarstvu prezentirao samo troškovnik za uređaj u vrijednosti od 100.000,00 kn te smo za taj uređaj i potpisali drugi Aneks ugovora. Problem se javio i

oko pokrova objekta jer je projektom bio predviđen pocinčani lim, a konzervatorski zavod je zahtijevao da to bude zinkocit pa su zastali sa izvođenjem radova dok se to pitanje ne riješi, a to se rješavalo nekoliko mjeseci te je zinkocit i stavljen na krov. Radovi su završeni u travnju 2010. te je u svibnju obavljen tehnički pregled i izvršeno je otklanjanje nedostataka i primopredaja je izvršena u lipnju 2010., a 2. srpnja 2010. bilo je otvorenje samoga objekta. Prigodom primopredaje bili su nazočni predstavnici korisnika, Ministarstva, kooperanti te nadzorni inženjeri. Tom prigodom isticani su prigovori na kvalitetu izvedenih radova u smislu da nešto treba popraviti, obojati i sl. što su i otklonili, a nije bilo nikakvih prigovora, a niti govora o ugovornoj kazni zbog kašnjenja. Nije bilo nikakvog govora o tome da neće priznati količinu izvedenih radova niti je bilo govora o bilo kakvim penalima ili ugovornoj kazni. Radove su predali i sačinili okončani obračun koji je osobno predao u Ministarstvo te su predali potrebne garancije i čekali isplatu. Kako do isplate nije došlo tražili su da se Ministarstvo očituje te je u studenom 2010. zakazan sastanak gdje su saznali da neće platiti radove preko ugovora što nisu mogli prihvatiti te su zakazali ponovni sastanak 2. prosinca 2010. gdje su prvi puta spomenuli da će zahtijevati ugovornu kaznu. Navodi kako je razloga potpisa 3. i 4. Aneksa su problemi oko bazena te da su još u srpnju 2008. zatražili produženje roka te da je to odobrenje stiglo u studenom kada je zaključen 3. Aneks sa rokom do 31. prosinca 2008. iako je u međuvremenu već istekao taj rok. Kasnije su se u prosincu pojavili problemi jer je nastupila zima, a zbog nedostatka plina nije se moglo grijati te se nisu mogli raditi keramičarski i ostali radovi, te se čekalo vrijeme da se to može napraviti. Ujedno nije bila niti plaćena privremena situacija te su u ožujku 2009. zatražili produljenje roka i taj rok je produljen do 15. prosinca 2009. . U veljači 2009. pozvani su na sastanak u Ministarstvo gdje je dogovoren dovršetak radova do svibnja 2010. godine. Na tom sastanku je državni tajnik u Ministarstvu zdravstva g. Jurković odredio da se rok produžava do svibnja 2010. te da će biti plaćeni svi izvedeni radovi. U razdoblju od srpnja do prosinca 2009., do kada je produžen rok, trebali su biti riješeni svi problemi jer su u tom razdoblju izdana dva dodatna troškovnika, odnosno procjene što se sve treba obaviti pa je dogovoren sastanak gdje je od strane Ministarstva rečeno da ne mogu angažirati toliko novaca za taj objekt i dogovaralo se od čega se sve može odustati, a da objekt bude u funkciji no međutim, do realizacije toga nije došlo niti je vođen pisani zapisnik. Vantroškovnički radovi iznose oko 2. 600.000,00 kn s tim da se tu radilo uglavnom o više radovima koji su inače bili predviđeni troškovnikom ali je tijekom izvođenja radova promijenjen materijal kao npr. pocinčanog lima, zinkocit koji je daleko skuplji, rasvjeta i dr. Ističe da su ti radovi u vrijednosti od 1.800.000,00 kn s tim da je troškovnikom njihova vrijednost predviđena u iznosu od 1.000.000,00 kn, a preostalih 800.000,00 kn odnosi se na dodatne radove izvan troškovnika koje je bilo nužno za izvesti, ali ih nadzorni inženjer nije odobravao jer je smatrao da su oni u okviru ugovorenih radova, te je u obračunate radove i isključio kao vantroškovničke radove, odnosno prisilio ih da ih prikažu kao vantroškovničke radove. Što se tiče rasvjete ističe se kako je projekt rađen 2005. a radovi su se izvodili 2008. do 2010. te više te rasvjete nije bilo niti je odgovarala s obzirom na spuštene stropove zbog ventilacionih kanala pa se morala raditi dodatna rasvjeta. Troškovnik su dali nadzornom inženjeru ali nikada nisu odobreni. Ističe kako nije riješeno aneksima, a ostalo je sporno, prvenstveno se odnosi na više radove i vantroškovničke radove kao

primjerice energetska kanal gdje je utrošeno više betona i rada, lim, rasvjeta te nepredviđeni radovi koji su se morali izvesti, a nisu bili predviđeni ugovornim troškovnikom, a nužni su za funkcioniranje objekta. Vantroškovnički radovi odnosno 800.000,00 kn, su li bili predmet privremenih situacija, odnosno bili su obuhvaćeni privremenim situacijama, ali ih je nadzorni izbacio i prikazao kao vantroškovničke radove i to cijelu stavku, a ne samo razliku između ugovorene i stvarno izvedene, tako da nije plaćen nikakav lim niti ikakva rasvjeta. Svjedoku kao voditelju gradilišta bilo je sporno prilikom uvođenja u posao, glavni projekt koji su dobili u omjeru 1:200 i koji ne prikazuje detaljno stanje i da je zbog toga potreban izvedbeni projekt 1:50 iz kojega se vide i presjeci zidova, armature i sve ostalog što je potrebno, te dodaje da su prigodom stavljanja ponude imali na uvid dokumentaciju koja je bila jako opsežna i nisu je mogli iznijeti van, i radilo se o glavnom projektu u omjeru 1:200, te ističe kako nitko od 8-9 ponuđača nije stavio primjedbu na projekt i troškovnik. Ujedno ističe da glavni projekt nije bio toliko precizan da bi se prema troškovniku moglo utvrditi točne količine potrebnih radova i materijala. Dobili su i nacrt ugovora u koje odredbe nisu mogli dirati jer u protivnom ne bi dobili posao. Radove su izvodili i prije zaključivanja aneksa, jer su pozivali nadzornog inženjera i naručitelja, te stavljali zahtjeva za vantroškovničke i više izvedene radove ali nisu dobili povratne informacije, odnosno nadzorni inženjer je potpisao, a radovi su se morali izvesti, inače bi morali stajati i čekati dok ne potpišu aneks sa naručiteljem.

11. Iz iskaza Željka Ražova, zakonski zastupnik Maniva d.o.o do 1. ožujka 2011. u bitnome proizlazi kako je Maniva d.o.o. na temelju javnog natječaja dobila posao za izgradnju bolnice u Lipiku te su na temelju troškovnika i dali ponudu. I tom prilikom su imali na uvid projektnu dokumentaciju odnosno glavni projekt. Po zaključenju ugovora uvedeni su u posao i tada su tražili izvedbene projekte te su se tom prigodom stvorili problemi jer situacija na gradilištu nije bila usklađena s izvedbenim projektima. Dogovoreno je da će se izgradnja odvijati u tri faze, jer se radilo o objektu koji se nalazio između tri objekta koji su morali za cijelo vrijeme izgradnje funkcionirati. U prvoj fazi bilo je predviđeno izmještanje kotlovnice i izgradnja nove kotlovnice te spajanje sa objektima i to su sve odradili do listopada 2006. i taj dio posla je tehnički pregledan i pušten u rad. Slijedeća faza rada odnosila se na kuhinju te su morali čekati dok se ne preseli kuhinja da bi mogli nastaviti sa radom te su čekali do veljače 2007. kada su nastavili sa rušenjem toga objekta. Tom prigodom su utvrdili da tlo ispod objekta nije dobro jer se prigodom rušenja objekta dogodilo pucanje susjednog objekta, odnosno pucanje mramornih kupki tako da su morali vršiti izmjenu tla i pilotiranje, a što nije bilo predviđeno u projektu, te su to radili do rujna 2007. Sve to je i utjecalo i na količine izvedenih radova i ugrađenih materijala koje nisu bile predviđene u troškovniku odnosno bile su predviđene u daleko manjem opsegu nego što su morali ugraditi, primjerice armature su morali ugraditi više od 100% predviđene troškovnikom. Za cijelo vrijeme izgradnje vodili su građevinsku knjigu koju je nadzorni inženjer uredno potpisivao, te su tražili da se neke stvari odrade, a ujedno je i korisnik tražio da se odrade neke stvari, što su dostavljali nadzornom inženjeru, a on je potom to tražio od Ministarstva. Ishođenje suglasnosti za takove radove trajao je i mjesec do mjesec i pol dana te su u tom razdoblju sprječavani za izvođenjem potrebnih radova. Što se tiče podruma ističe

kako je kroz taj dio prolazile sve instalacije koje su bile priključene na ostale objekte u Bolnici, te je sve to dovršeno do kraja 2008. i pušteno je u rad. Tijekom prosinca odnosno zime 2008. tražili su da se pusti grijanje kako bi mogli završiti poslove jer se u pravilo radilo o keramičarskim poslovima koji se bez grijanja ne mogu odrađivati, no nije im to odobreno odnosno grijanje nije pušteno, jer je došlo do tzv. plinske krize, odnosno nije se dozvoljavalo da se poveća količina utrošenoga plina u Bolnici, te su mi u prosincu 2008. i ispostavili 22. situaciju, dakle 15 dana prije nego što je to ugovorom predviđeno, no Ministarstvo je vratilo tu Situaciju tek krajem veljače i nisu je prihvatili. Stajali su cijele zime, nisu radili, kako zbog hladnoće tako i zbog nedostatka financija jer Situacija nije plaćena. Izdali su potom i prijedlog okončane situacije koja je također vraćena. U tom trenutku se počelo govoriti kako se neće izvoditi neki radovi iz Ugovora u vrijednosti oko milijun kuna no nisu mogli doći do saznanja koji se to radovi neće izvoditi, te su pokušavali na više načina intervenirati kod naručitelja, no međutim nisu dobili nikakve odgovore i ništa se nije događalo sve do srpnja 2009. kada su imali sastanak u Ministarstvu te je potpisan Aneks kojim se produžuje rok do kraja 2009. te su potom platili 22. situaciju. Tek u veljači 2010. su dobili upute što treba raditi i to su dovršili do travnja 2010. te su predali izvršene radove i otklonili nedostatke na koje je ukazano, poslije toga opet nisu mogli stupiti u kontakt s Ministarstvom sve do listopada 2010. kada je osnovano povjerenstvo za primopredaju radova. Ističe da svi radovi koji su odrađeni, navedeni su u građevinskoj knjizi koja je ovjerena od nadzornog inženjera kako po vrstama tako i količini izvedenih radova i od njega je odobrena, te su ti radovi odnosno vrijednost istih prenesena u okončanu situaciju. Tijekom izvođenja pojavljivali problemi koji su upisani u građevinski dnevnik i najčešće je nadzorni inženjer upućivao na projektanta, a projektant je davao upute kako riješiti problem, a to je kasnije potpisivao i ovjeravao nadzorni organ. Aneksom broj 4. je dogovoren rok završetka radova, te je dogovoreno da će se poslije godišnjih odmora utvrditi što će se izvoditi, a što se neće izvoditi, te je zbog toga i čekano do 2. studenog 2009., da bi odgodili taj sastanak i zakazali za 5. veljače 2010., kada je definirano što će se raditi. Okončana situacija je predana 28. travnja 2010. a da je tek 2. studenog 2010. saznao da Ministarstvo ne želi platiti tu situaciju. Ističe kako prigodom primopredaje nije bilo primjedbe od strane investitora da ne žele prihvatiti više izvedene radove, odnosno nije bilo primjedbi na te radove. Saznao je da Ministarstvo traži penale zbog kašnjenja u prosincu 2010. Navodi kako je preuzeo od tender dokumentacije prijedlog ugovora, popis zahtjeva koje mora ispuniti, prazan troškovnik, te su ujedno stajale upute za izradu, te poziv da se dokumentacija može pogledati u Ministarstvu, što su oni otišli i pogledali, a u pitanju je bio glavni projekt, a iz toga projekta nije mogao zaključiti da će biti nekakvih naknadnih radova, odnosno nepredviđenih ili viška radova, niti je to mogao zaključiti iz potpisanog ugovora. Na pitanje zastupnika po zakonu tuženika da li je neke radove odradio bez pisane suglasnosti Ministarstva, odgovara da i ne, odnosno da su radovi bili predviđeni troškovnikom ali ne u dovoljnoj količini. Ističe kako je ostalo sporno od izvedenih radova, budući su potpisana 4 aneksa, veće količine od predviđenih troškovnika te cinkocit lim odnosno promjena vrste materijala. Na pitanje zastupnika po zakonu tuženika koliko su produženi radovi u odnosu na predviđene ugovore, odgovara da je ugovorom

predviđen rok od godine dana, a da u tom roku nisu uspjeli odraditi ne svojom krivicom, jer su čekali izmještanje kuhinje i sl.

12. Svjedok Dragica Knežević, u bitnome iskazuje kako je bila imenovana nadzornim inženjerom na spornom gradilištu. Ističe kako je tehnička dokumentacija bila nepotpuna te je zbog toga dolazilo do zastoja radova. Vrlo često je trebalo utvrditi vanstroškovničke radove i to su radovi koji su bili nužni za izvođenje i funkcioniranje objekta, a istovremeno su proizašli zbog nepotpune dokumentacije. S obzirom da je tih radova bilo dosta, u jednom je trenutku je izvođač radova kasnio sa izradom dokaza VTR-ova, koje nadzor mora potpisati, a investitor prihvatiti. Za zadnje VTR-ove dokumentacija nije u potpunosti izrađena i predana investitoru. Izvedeni su radovi svi koji su bili ugovoreni plus radovi koji nisu bili ugovoreni, a bili su nužni za stabilnosti i funkcioniranje zgrade. Ističe kako VTR radovi nisu bili predviđeni ugovornim troškovnikom, a bilo ih je nužno izvesti. Jedan od drastičnih zahvata bilo je kopanje građevinske jame, dimenzija lifta nije bila dobra, neke ventilacione cijevi kod kuhinje nisu predviđene, pokrov nije bio usklađen s projektom i troškovnikom, odnosno kriva vrsta materijala je bila predviđena. U obračunskoj dokumentaciji se u određenu tablicu unose planirani i izvedeni radovi, i razlika da li je u plusu ili minusu. Takva je dokumentacija rađena zbog okončanog obračuna. Okončani obračun se sastoji od građevinske knjige gdje se provjeravaju sve izvedene količine od okončane situacije u kojoj su obuhvaćeni svi izvedeni radovi i zapisnika o okončanom obračunu. Zapisnik je vrlo važan jer se u njega unosi točan podatak izvršenih radova koji može biti umanjen zbog kašnjenja, zbog nedostataka u kvaliteti radova, zbog neizrađene dokumentacije za VTR-ove, penali se obračunavaju u tom okončanom zapisniku i na kraju kada se sve to sumira onda se utvrđuje koji je iznos koji investitor treba platiti izvođaču. Takav je zapisnik morao biti napravljen da bi objekt bio završen. Ističe kako postoji mogućnost da su neke stavke iz ugovornog troškovnika izostavljene i da nisu rađene i da stoga postoji mogućnost da je manje izvedeno radova, ali sumnja da bi se tu radilo o iznosu od 424.000,00 kn. U građevinski dnevnik je upisivano i upozoravano na obvezu izvođača da pribavi suglasnost investitora za VTR radove. VTR radovi se mogu izvoditi tek kada ih investitor odobri, a nikako prije, tako da nije išlo u prilog izvođaču to što je izvodio radove bez suglasnosti naručitelja. Postupak je takav da izvođač radova da prijedlog sa cijenom i količinama VTR radova i da nadzorni inženjer to procijeni i proslijedi na odobravanje odnosno suglasnost. Upisivala je u dnevnik i slala dopise investitoru, čak neuobičajeno više ali kao nadzorni inženjer nije imala nikakvu suglasnost niti ovlasti da pregovara ili daje nalog izvođaču za izvođenje pojedinih radova. Osnovni problem je bio u tome što izvođač radova i njegovi kooperanti nisu sagledavali do kraja objekt, nego su sporadično kako su na probleme nailazili tako i rješavali. Organizacija gradilišta je bila loša, kasnilo se po terminskom planu, nedostajalo je radnika. Odmah na početku je upozorila i napisala da je izvođač dužan proučiti dokumentaciju na samom početku radova i dati određene primjedbe i mišljenje te organizirati rad sukladno tehničkoj dokumentaciji. Radovi koje je izvođač izveo van troškovnika bili su nužni za normalno funkcioniranje objekta ali nisu bili hitni, osim jame koja se morala sanirati zbog statike i za koju je dana suglasnost od strane naručitelja. Sve VTR radove trebalo je predvidjeti i isplanirati unaprijed, a što je

izvođač propustio učiniti. Na pitanje pun. tužitelja da li je i Ministarstvu davala do znanja da li se takvi VTR radovi trebaju izvesti svjedok je odgovorio da jeste, te da su predstavnici Ministarstva bili na sastanku i znali su za problematiku izgradnje, odnosno od strane Ministarstva su VTR radovi i odobreni. Osnovni problem je bio u tome što izvođač radova nije napravio prijedlog koji će se radovi sutradan izvoditi te da s prijedlogom VTR radova ide prema Ministarstvu radi odobrenja istih. Ističe kako postupak izvođača glede VTR radova i prateća dokumentacija nije bila pravilno odrađena i na vrijeme odrađena. Ističe kako su VTR radovi izvedeni jer su bili nužni za funkcioniranje objekta no međutim, hoće li isti biti plaćeni od strane naručitelja to se utvrđuje u okončanom obračunu, te je izvršena primopredaja objekta u cjelini te nije bilo prigovora vezano uz VTR radove. Na pitanje pun. tužitelja iskazuje kako je bilo niz izmjena projekata u smislu funkcionalno dekorativnih elemenata, a jedna od najvećih je bila kada su sve svjetiljke demontirali i projektant je angažirao svog dobavljača iz Zagreba da dostavi svoja rasvjetna tijela, a što je bilo sa prethodnim rasvjetnim tijelima nije poznato i da je to išlo u VTR radove i kao i sve ostale izmjene projekata, ali da glede toga nije zaključen aneks Ugovoru, iako je trebalo. Na pitanje zastupnika tuženika je li prigodom primopredaje objekta u lipnju 2010. i u razdoblju otklanjanja nedostataka bilo tko od investitora spominjao pitanje ugovorne kazne, svjedok odgovara da joj nije poznato, te nije poznato kada je zatražena ugovorna kazna, ali u pravilu se ona obračunava prigodom okončanog obračuna kada se unosi u taj obračun i ugovorna kazna. Ističe kako nije bila uključena u dio oko financiranja i plaćanja ali da je sudjelovala po obvezi prigodom izračuna obračuna, te joj nije iz tog razloga poznato je li naručitelj priznao bilo koji od VTR radova, kao niti o prijeboju uzajamnih tražbina isto joj nije poznato. Ističe kada je potpisala okončanu situaciju i više s tim nije imala nikakvog doticaja.

13. Sud je dakle utvrdio, kako među strankama nije sporno postojanja pravnog odnosa na temelju Ugovora o radovima na izgradnji građevine fizikalne terapije s bazenom u specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Lipik od 24. srpnja 2006. (dalje: Ugovor) i četiri Aneksa tom Ugovoru sklopljenih između tužitelja kao izvođača i tuženika kao naručitelja. Nije niti sporno da su člankom 11.3. Ugovora stranke suglasno utvrdile da za sve međusobne odnose, koji nisu određeni tim Ugovorom, vrijede i primjenjuju se Posebne uzance o građenju.

14. Sud je utvrdio kako tužitelj potražuje od tuženika utuženi iznos od 3.424.818,25 kn i to na ime neplaćenog dijela izvedenih radova i to onih ugovoreni i vantroškovničkih radova. Naime, iz okončane situacije koju je tužitelj sačinio 28. travnja 2010. (stranica 23. spisa) proizlazi kako je ugovorena vrijednost radova bila 21.879.402,40 kn neto, a da je vrijednost radova po prethodnoj situaciji broj 23. bila 20.785.069,34 kn te da je vrijednost radova po okončanoj situaciji 2.784.405,08 kn neto odnosno uvećano za PDV u iznosu od 3.424.818,25 kn. Tužitelj u okončanoj situaciji navodi kako je vrijednost radova obavljenih van ugovora 1.690.072,02 kn neto.

15. Sud je utvrdio da tužitelj nije sporno kako tuženik nije isplati sve ugovorene radove. Naime, iz Ugovora, odnosno II. Aneksa Ugovora od 12. lipnja 2008. razvidno je kako je ukupno ugovoreno radova u vrijednosti od 21.879.402,40 kn uvećano za PDV u iznosu od 4.813.468,53 kn odnosno ukupno u vrijednosti od 26.692.870,93 kn. Tuženik je priznao kako nije plaćeno tužitelju na ime izvedenih radova u visini od 1.335.086,74 kn, a što proizlazi iz Zapisnika sa sjednice Povjerenstva od 23. prosinca 2010., i što među strankama nije niti sporno.

16. Cijeneći izvedene dokaze sud je utvrdio da je među strankama sporno ima li tužitelj pravo zahtijevati naknadu za više izvedene radove i van troškovničke radove u iznosu od 1.690.072,02 kn uvećano za PDV, te ima li tuženik pravo zahtijevati ugovornu kaznu zbog zakašnjenja u iznosu od 1.334.643,55 kn, odnosno može li tu tražbinu staviti u prijeboj s utuženom tražbinom tužitelja.

U odnosu na tužbeni zahtjev

17. Sud je utvrdio da su stranke ugovorile da se više radova (članak 5. Ugovora) kao i naknadni i nepredviđeni radovi (članak 6. Ugovora) ne mogu izvoditi bez prethodnog odobrenja Naručitelja i da "tek po odobrenju Naručitelja, Izvoditelj može započeti s izvođenjem naknadnih i nepredviđenih radova koji su ugovaraju Aneksom Ugovora". Tužitelj je takvo odobrenje ishodio za izvođenje dodatnih radova na zaštiti građevinske jame, te su stranke zaključile I. Aneks Ugovoru i odredile vrijednost tih radova u iznosu od 1.758.467,13 kn. Tužitelj je ishodio i odobrenje za izvođenje dodatnih radova u iznosu od 100.558,50 kn, te su stranke zaključile II. Aneks Ugovoru, tako da je ukupna vrijednost ugovorenih radova u iznosu od 26.692.870,93 kn.

18. Tijekom postupka tužitelj nije dostavio dokaz da je ishodio i odobrenje Naručitelja radova za izvođenje drugih više radova i van troškovničkih - naknadnih radova, koje potražuje okončanom situacijom i u ovom postupku.

19. Iz nalaza vještaka Stjepana Bručića (stranica 18. Nalaza) nedvojbeno proizlazi kako je utvrdio da je Ugovorom o građenju određeno da se višak radova ne može izvesti bez prethodnog odobrenja naručitelja kao i naknadni radovi i nepredviđeni radovi. Vještak je utvrdio kako je tužitelj na samom početku građenja u slučaju građevne jame postupio prema Ugovoru, dok se u nastavku građenja više nije to prakticiralo iz njemu nepoznatih razloga. Ujedno je vještak utvrdio kako je upisom u građevinski dnevnik izvođač upozoren da nije dozvoljeno izvoditi VTR radove bez odobrenja investitora (pismeno 27. listopada 2008.) no evidentno je da je već do tada izveden velik broj VTR radova po dogovoru i sa projektantom.

20. Iz iskaza svjedoka Rade Pavkovića proizlazi kako je riječ o više radova i van troškovničkim radovima. Jednako tako, bivši zakonski zastupnik Izvođača je izjavio da su sporni radovi bili predviđeni troškovnikom, ali ne u dovoljnoj količini odnosno da je ostalo sporno glede izvedenih radova, veće količine od predviđenih troškovnika te cinkocit lim odnosno promjena vrste materijala.

21. Svjedok Dragica Knežević izričito izjavljuje kako izvođač nije provodio pravilan postupak glede vanstroškovničkih radova i nije pravodobno i pravilno zatražio suglasnost naručitelja za te radove. Naime svjedok iskazuje "Osnovni problem je bio u tome što izvođač radova nije napravio prijedlog koji će se radovi sutradan izvoditi te da s prijedlogom VTR radova ide prema Ministarstvu radi odobrenja istih. Ističe kako postupak izvođača glede VTR radova i prateća dokumentacija nije bila pravilno odrađena i na vrijeme odrađena."

22. Prema odredbi članka 18. PUG-a izvođač je dužan izvesti ugovorene radove na način i u rokovima koji su određeni ugovorom, propisima i pravilima struke. Ugovorenim radovima u smislu stavka 1. ove Uzance smatraju se i viškovi radova.

23. Člankom 19. PUG-a je propisano da je izvođač dužan po pisanom nalogu naručitelja izvesti nepredviđene radove. Izuzetno od stavka 1. ove Uzance, izvođač može i bez prethodnog naloga naručitelja izvesti nepredviđene radove koji su nužni za osiguranje stabilnosti objekta, pravilnog tijeka radova i normalnog korištenja izgrađenog objekta, ili za sprječavanje nastanka štete, ako zbog hitnosti ili drugih opravdanih razloga nema mogućnosti da za te radove prethodno osigura nalog naručitelja. Pri tom izvođač može odstupiti od tehničke dokumentacije na osnovu koje izvodi radove. U tom slučaju izvođač je dužan da bez odlaganja izvijestiti naručitelja o nepredviđenim radovima koje je izveo ili je njihovo izvođenje u tijeku i o razlozima koji su nepredviđene radove izazvali.

24. Tumačeći odredbu ovoga članka, razvidno je kako izvođač može izvesti nepredviđene radove bez suglasnosti i prethodnog odobrenje naručitelja, koji su nužni za osiguranje stabilnosti objekta, pravilnog tijeka radova i normalnog korištenja izgrađenog objekta, ili za sprječavanje nastanka štete, ali samo ako zbog hitnosti ili drugih opravdanih razloga nema mogućnosti da za te radove prethodno osigura nalog naručitelja.

25. I prema odredbi članka 623. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18 i 126/21 dalje:ZOO) za višak radova, kao i za naknadne radove izvođač mora imati pisanu suglasnost naručitelja dok prema odredbi članka 624. ZOO-a nepredviđene radove može izvesti i bez prethodne suglasnosti naručitelja ako zbog njihove hitnosti nije mogao pribaviti tu suglasnost. Dakle, takvi radovi se mogu izvesti samo ako su hitni, odnosno ako zbog opravdanih razloga nije postojala mogućnost prethodnog pribavljanja suglasnosti naručitelja.

26. U konkretnom slučaju, sud je utvrdio, a to iskazuje i svjedok Dragica Knežević, nadzorni inženjer, da je glede vanstroškovničkih radova za koje tužitelj potražuje utuženu tražbinu, jedino bila hitna situacija sa jamom, ali su stranke tu situaciju riješile sklapanja aneksa ugovoru, pa je cijena tih radova već uzeta u obzir u ukupno ugovorenoj cijeni. Za sve ostale radove, tužitelj nije dokazao da su bili hitni nepredviđeni radovi. Iz izjava svjedoka jasno proizlazi da su ti radovi bili potrebni za normalno funkcioniranje objekta, ali nisu po ocjeni ovoga suda ujedno bili i hitni.

27. Tužitelj nije dokazao da su bile ispunjene pretpostavke iz članka 19. PUG-a, na temelju koji bi mogao zahtijevati naknadu za radove izvedene bez prethodne suglasnosti tuženika kao naručitelja. Naime, tužitelj nije dokazao da su ti radovi bili hitni i da su se morali izvesti bez prethodne suglasnosti tuženika, a zbog osiguranja stabilnosti objekta, pravilnog tijeka radova i normalnog korištenja izgrađenog objekta, ili za sprječavanje nastanka štete. Naprotiv nadzorni inženjer je izjavila kao tužitelj nije bio dovoljno organiziran, te da je sve VTR radove trebalo predvidjeti i isplanirati unaprijed, a što je izvođač propustio učiniti. Točno je da se tijekom izvođenja radova mijenjala tehnička dokumentacija, ali to nije imalo utjecaja na ugovorenu odredbu i obvezu tužitelja kao izvođača da zatraži suglasnost naručitelja z izvođenje tih radova.

28. Kako dakle, u konkretnom slučaju, tužitelj nije pribavio suglasnost tuženika kao naručitelja za izvođenje više radova i naknadnih radova, a kako je to izričito ugovoreno, to tužitelj kao izvoditelj, koji je te radove izveo bez suglasnosti naručitelja, nema pravo na povećanje ugovorene cijene, niti na temelju stjecanja bez osnove, niti na temelju posloводства bez naloga. Stoga je sud navode tužitelja kako je nadzorni inženjer ovjerio građevinske knjige pa time i više i naknadne radove, kao i pozivanje tužitelja da je korisnik-bolnica zahtijevala izvođenje nekih radova, kao i Konzervatorski zavod, ocijenio neosnovane i nebitne za ovaj spor. Nadzorni inženjer, koja je ovjerila građevinsku knjigu je izjavila kako nije imala ovlasti od strane naručitelja odobravati izvođenje VTR radova.

29. Naime, samo je tuženik kao naručitelj bio ovlašten odobriti izvođenje tih naknadnih i više radova. Ugovorne strane su zaključile ugovor u dobroj vjeri, potpisani ugovor s odredbom o višku radova kao i naknadnih i nepredviđenih radova i postupku u svezi toga, je bio kao prijedlog ugovora sastavni dio natječajne dokumentacije, a prednik tužitelja je trgovačko društvo koje se redovito bavio izvođenjem građevinskih radova, pa ukoliko je i olako preuzeo obvezu u tom pogledu da bi davanjem najpovoljnije ponude naveo tuženika na sklapanje ugovora, mora trpjeti i posljedice svog svjesnog postupanja.

30. Stoga je sud utvrdio da tužitelju pripada pravo na naknadu za izvedene radove u iznosu od 1.367.918,80 kn. Naime, nesporno je Ugovorom i ankesima utvrđena vrijednost radova u ukupnom iznos od 21.879,402,40 kn neto. Tužitelj je u končanoj situaciji naveo, a to proizlazi i iz 23. Privremene situacije, naznačio da je po toj privremenoj situaciji vrijednost radova iznosila 20.785.069,34 kn. Kada se uzme vrijednost Ugovorenih radova od 21.879,402,40 kn (neto) te vrijednost do tada plaćenih radova po 23. Privremenoj situaciji u iznosu od 20.785.069,34 kn, proizlazi kako je tuženik dužan platiti tužitelju za izvedene radove još. 1.094.333,06 kn neto, što uvećano za pripadajući PDV u iznosu od 273.585,74 kn čini ukupan iznos od 1.367.918,80 kn. Stoga je sud utvrdio kako je tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 1.367.918,80 kn osnovan dok nije osnovan zahtjev za isplatu iznosa od 2.056.899,45 kn (3.242.818,25 – 1.367.918,80).

31. Tuženik je tijekom postupka naveo kako je izvedeno manje radova od ugovorenih u vrijednosti od 424.328,24 kn pa je glede te tražbine i podnio protutužbu

koja je pravomoćno odbačena. Međutim, tuženik nije ničim dokazao da je izvedeno manje od ugovorenih radova, ikoji su to radovi, te da je riječ upravo o vrijednosti tih radova u naznačenom iznosu. Stoga, glede utvrđivanja vrijednosti izvedenih radova, sud ove navode tuženika nije uzeo u obzir. Tako je sud utvrdio da tužitelj ima tražbinu prema tuženiku u visini od 1.367.918,80 kn.

U odnosu na tuženikov prigovor prijeboja

32. Među strankama nije sporno da tuženik nije platio u cijelosti ugovoreni iznos na ime izvedenih radova, kao ni to da su radovi kasnili i da su stranke ugovorile plaćanje ugovorne kazne za slučaj tužiteljevog kašnjenja u izvođenju radova. Međutim, sporno je, je li utužena tražbina prestala prijebojem kako to tvrdi tuženik u podnesku od 7. siječnja, ističući prigovor prijeboja za iznos od 1.334.643,55 kn, u skladu s odredbom članka 196. ZOO-a, a odgovor na sporno pitanje ovisi o tome je li postojala ta tražbina koju je tuženik stavio u prijeboj, odnosno pripada li mu pravo na obračun i naplatu ugovorenih penala od tužitelja za kašnjenje u izvođenju radova.

33. Do utruća tih obveza može doći ako su ostvarene određene pretpostavke i prijebojem (kompenzacijom) tj. kroz međusobno obračunavanje potraživanja koje dužnik ima prema vjerovniku s vjerovnikovim potraživanjem prema dužniku. Potraživanja koja se prebijaju moraju u trenutku izjavljivanja prijeboja a) faktično postojati (egzistirati); b) biti istovrsna i c) biti dospjela sukladno odredbi članka 195. ZOO-a. Tek u slučaju ako su ispunjene ove pretpostavke izjava o prijeboju ima konstitutivan učinak i smatra se da je prijeboj nastao onog časa kad su se stekli uvjeti za to.

34. U ovoj parnici je teret dokaza osnovanosti prigovora prijeboja (činjenice da je tražbina prestala prijebojem) bio na tuženiku, pa je bio dužan dokazati da je prema tužitelju imao valjanu (kompenzibilnu) tražbinu u smislu odredbe članka 195. ZOO-a, odnosno da je tužitelju imao pravo obračunati ugovornu kaznu.

35. Tuženik je u podnesku od 7. siječnja 2022. naveo kako ističe prigovor prijeboja svoje tražbine na ime ugovorne kazne u iznosu od 1.334.643,55 kn s tražbinom tužitelja, jer je tužba tuženika glede tražbina u odnosu na manje izvedene radove u iznosu od 423.885,05 kn, odbačena odlukom Visokog trgovačkog suda broj PŽ-3516/2018 od 22. rujna 2021.

36. Tuženik se pozvao kako su stranke ugovorile primjenu PUG-a, i da prema odredbi članka 55. PUG-a zahtjev za ostvarivanje prava na ugovornu kaznu može se podnijeti najkasnije do završetka konačnog obračuna. Međutim, prema stavu višeg suda, u dijelu u kojem nije drugačije određeno PUG-om, mjerodavne su odredbe ZOO-a uključujući i odredbu članka 353. stavka 5. ZOO-a kojom je propisano da vjerovnik ne može zahtijevati ugovornu kaznu zbog zakašnjenja odnosno neurednog ispunjenja ako je primio ispunjenje obveze, a nije bez odgađanja priopćio dužniku da zadržava svoje pravo na ugovornu kaznu. Iz citiranih odredaba PUG-a i ZOO-a proizlazi da zahtjev za ostvarivanje prava na ugovornu kaznu vjerovnik može podnijeti najkasnije do završetka konačnog obračuna, ali da bi zadržao to svoje

pravo na ugovornu kaznu (koje pravo ostvaruje podnošenjem zahtjeva) vjerovnik je dužan bez odgađanja obavijestiti dužnika da pridržava to svoje pravo jer u protivnom gubi to pravo. Stoga, ako vjerovnik bez odgađanja ne obavijesti dužnika da zadržava svoje pravo na ugovornu kaznu zbog zakašnjenja u smislu odredbe članka 353. stavka 5. ZOO-a, nije ispunjena niti pretpostavka iz članka 55. PUG-a za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na ugovornu kaznu jer je vjerovnik izgubio svoje pravo na ugovornu kaznu.

37. Naime, navedenom odredbom članka 335. stavak 5. ZOO-a nije određeno u kojem obliku treba vjerovnik izjaviti da zadržava pravo na ugovornu kaznu. No, po stavu ovoga suda, a u smislu ove odredbe priopćenje (izjava) vjerovnika mora biti dana s trenutkom kada je vjerovnik u okolnostima pojedinog slučaja mogao nakon primitka ispunjenja svoje pravo na ugovornu kaznu „bez odgađanja“ priopćiti dužniku, te mora biti određena i izričita, učinjena na siguran način, što prema utvrđenju suda nije ostvareno u konkretnom slučaju.

38. U konkretnom slučaju tuženik samo paušalno navodi i tvrdi kako je bez odgađanja obavijestio tužitelja o tome da pridržava pravo na ugovornu kaznu zbog zakašnjenja i paušalno navodi kako je u dogovorima vezanim za okončani obračun postavio zahtjev za plaćanje ugovorne kazne, ali ne navodi kada točno je obavijestio tužitelja da pridržava svoje pravo na ugovornu kaznu. S druge strane, nesporno je utvrđeno kako je primopredaja radova obavljena 10. lipnja 2010. Iz zapisnika o primopredaji od 10. lipnja 2010., ne proizlazi da je prilikom primopredaje radova tuženik obavijestio tužitelja o tome da pridržava pravo na ugovornu kaznu zbog zakašnjenja, a to ne proizlazi niti iz zapisnika od 28. lipnja 2010. o izvršenom pregledu nedostataka, zapisnika od 28. lipnja 2010. o primopredaji dokumentacije, zapisnika od 28. lipnja 2010. o primopredaji ključeva, niti iz zapisnika od 28. lipnja 2010. o primopredaji projekata. Niti nadzorni inženjer Dragica Knežević nema saznanja o tome. Tek u zapisniku povjerenstva za izradu konačnog obračuna od 23. prosinca 2010. se navodi obračun penala – zakašnjenje radova – do zakašnjenja radova nije došlo krivnjom izvođača koji ne prihvaća obračun penala, te da tuženik kao izvođač potražuje od tužitelja kao naručitelja po osnovi penala iznos od 1.334.643,55 kn s PDV-om. Međutim, budući da je primopredaja radova nesporno obavljena 10. lipnja 2010., čime je tuženik kao vjerovnik primio ispunjenje tužiteljeve obveze iz Ugovora, tuženik je, prema ocjeni ovoga suda, bio dužan već prilikom primopredaje (10. lipnja 2010.), a najkasnije prilikom pregleda i utvrđivanja nedostataka 28. lipnja 2021. dužan obavijestiti tužitelja o tome da pridržava pravo na ugovornu kaznu zbog zakašnjenja i tek u slučaju da je tuženik tako postupio, tuženik bi pridržao i pravo iz članka 55. PUG-a da zahtjev za ostvarivanje prava na ugovornu kaznu podnese najkasnije do završetka konačnog obračuna.

39. Sud nije posebno utvrđivao zbog kojih razloga je došlo do zakašnjenja niti tko je za to odgovoran, jer je utvrdio da u zapisniku o primopredaji od 10. lipnja 2010. kao i od 28. lipnja 2010. tuženik nije zatražio ugovornu kaznu, niti je tuženik tijekom postupka dokazao da je to na bilo koji drugi način prigodom primopredaje priopćio tužitelju.

40. Kako tuženik tijekom ovoga postupak nije dokazao da je prigodom primopredaje i zatražio ugovornu kaznu, odnosno da je priopćio tužitelju da zadržava pravo na ugovornu kaznu, to je sud utvrdio da zahtjev tuženika glede ugovorne kazne u iznosu od 1.334.643,55 kn nije osnovan. Kako je tuženik ovu tražbinu stavio u prijeboj to je sud utvrdio da tuženik nema ovu tražbinu prema tužitelju, pa ju niti ne može, u smislu odredbe članka 195. ZOO-a staviti u prijeboj, odnosno da tražbina tužitelja nije prestala prijebojem.

41. Sud je tužitelju na priznati iznos od 1.367.918,80 kn priznao i zatezne kamate na temelju članka 29. stavak 1. i 2. ZOO-a, to od dana primopredaje pa od isplate. Zahtjev tužitelja za isplatu zateznih kamata od 12. svibnja 2010. pa do 13. kolovoza 2010. sud je odbio kao neosnovan. Naime stranke su člankom 4.4. Ugovora ugovorile plaćanje po okončanom obračunu u roku od 45 dana od primopredaje. Kako je primopredaja u smislu navedenog članka obavljena 28. lipnja 2010. to je tužitelju priznata zatezna kamata tek od 13. kolovoza 2010. kada je i dospio okončani obračun.

42. Odluka o trošku temelji se na odredbi članka 154. stavak 4. ZPP-a. Visina troškova odmjerena je prema odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15, dalje: Ot) i Tarife sudskih pristojbi iz Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 118/18 i 92/21).

43. Sud je utvrdio kako su stranke djelomično uspjele u parnici i to u približno jednakim dijelovima. Naime, tužitelj je uspio glede iznosa od 1.367.918,80 kn svoje tražbine te glede tražbine tuženika na ime ugovorne kazne u iznosu od 1.335.086,74 kn, dok je tuženik uspio glede tražbine tužitelja u iznosu od 2.056.899,45 kn. Stoga je sud primjenom odredbe članka 154. stavak 4. ZPP-a utvrdio kako su stranke uspjele u približno jednakim dijelovima, pa je odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

44. Sijedom izloženog odlučeno je kao u izreci.

U Osijeku, 25. veljače 2022.

S u d a c
mr. sc. Mirjana Baran

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može uložiti žalbu Visokom trgovačkom sudu RH u Zagrebu u roku 15 dana putem ovog suda.

Broj zapisa: **eb306-f3179**

Kontrolni broj: **022c3-55f86-14aba**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=MIRJANA BARAN, L=OSIJEK, O=TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.